

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема „Училищният директор като ефективен лидер в началното училище в областта Пафос, Кипър“

за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

по професионално направление 1.2. Педагогика (Образователен мениджмънт)

на докторант Христия Тукидиду

Научен ръководител: доц. д-р Росица Симеонова, СУ „Св. Климент Охридски“

Автор на становището: доц. д-р Росица Симеонова, СУ „Св. Климент Охридски“

1. Данни за докторантурата

На 10.10.2013г. със заповед на Ректора № РД-20-1298 Христия Тукидиду е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка по докторска програма 1.2. Педагогика (Образователен мениджмънт) с обучение на английски език към Факултета по педагогика, катедра Дидактика. Дисертационният труд е одобрен и насочен за официална защита с решение на Факултетния съвет на Факултета по педагогика от 28.02.2017 г. Допускането до публична защита и съставът на научното жури са определени със заповед на ректора на СУ №РД-38-165 от 08.03.2017 г. Няма отклонения при осъществяване на процедурата по представяне, обсъждане и даване ход за защита на докторската дисертация.

2. Характеристики на дисертационния труд

Актуалност и значимост на темата

Представеният дисертационен труд безспорно е посветен на значима за теорията и практиката на училищното управление проблематика – ефективният училищен директор и лидер, която ситуирана в кипърски контекст е особено актуална. Като се има предвид недостатъчната проученост на темата в Кипър и с оглед очертаните в изложението от докторанта предизвикателства пред кипърската образователна система, трудът е ценен принос в научните изследвания на темата. В мотивацията за проучването на проблема естествено се вплитат професионалният опит на докторанта като учител и помощник директор и амбициите ѝ за кариерно развитие и професионално усъвършенстване, включително чрез реализираното научно изследване на характеристиките на ефективния училищен директор. Актуалността и значимостта

на проучваната проблематика са обосновани много добре в увода на дисертационния труд.

Структура и съдържание на дисертационния труд

В структурно отношение дисертационния труд отговаря на изискванията за този тип научни разработки. Трудът съдържа 256 страници и е подходящо структуриран в структуриран в увод, пет глави, заключение, библиография от 292 източника на латиница и 5 приложения. Дисертацията включва 3 фигури, 21 таблици и 5 графики. Теоретичната и емпиричната част на изследването са добре балансирани, като на анализа на резултатите от емпиричното проучване е отделено особено внимание. На базата на резултатите от проведеното теоретико-емпирично изследване са формулирани обосновани препоръки за необходими промени в кипърската образователна система и по-конкретно: за нейното управление, изискванията за заемане на длъжността директор, правомощията на училищния директор, системата за професионално и кариерно развитие на директорите, системата за оценяване на учителите и тяхното кариерно развитие.

Цели и методология на изследването

Изследователските намерения на докторанта са много добре представени в увода на изследването. Формулирани са адекватни на темата обект, предмет, цел на изследването и три изследователски въпроса. Структурата на изложението, теоретичният анализ на проблема и анализът на емпиричните резултати последователно и логично следват поставените изследователски въпроси. Избраната методология на изследването е подходяща за поставените цели и комбинира количествени и качествени методи – въпросници и интервюта с релевантни респонденти - директори, учители и родители от всички 25 училища в областта Пафос в Кипър. Разработен е авторски инструментариум, който дава възможност за събиране на богат емпиричен материал, кореспондиращ с изследователската цел. На базата на получените резултати са формулирани обосновани препоръки за необходими промени по очертаните основни проблемни зони на кипърската образователна система.

Умения за провеждане на научно изследване, стил и език

Представеният от Христия Тукидиду дисертационен труд демонстрира уменията й да провежда целенасочено, последователно и задълбочено теоретико-емпирично проучване, да аргументира и обосновава тези, да обобщава и синтезира концепции, класификации и мнения на изявени изследователи на темата; да конструира и апробира емпиричен инструментариум; да очертава и извежда проблеми на

образователната система на базата на теоретичен и емпиричен анализ и да формулира основани на тяхна база препоръки за необходими промени в системата и практиката; да прилага разнообразни и адекватни на изследователските цели математико-статистически методи за обработка на събраните емпирични данни, които добре обобщава и богато онагледява с таблици и фигури; да отстоява авторова позиция, основана на критичен анализ, професионален опит и визия за необходими промени в кипърската образователна система. Езикът на изложение е научен, стилът е четивен, аналитичен и аргументативен.

3. Автореферат

Авторефератът отговаря на изискванията за оформяне, адекватно отразява структурата на дисертационния труд и обхваща най-съществените части от съдържанието му. Очертаните приноси на дисертационния труд коректно отразяват постигнатото от докторанта чрез изследването.

4. Научни приноси на дисертационния труд

1. Реализирано е цялостно и задълбочено теоретико-емпирично проучване на характеристиките на ефективния училищен директор, основано на теоретичен анализ на значими автори и изследвания по темата и контекстуализирано при отчитане спецификите на образователната система в Кипър и началните училища в областта Пафос.

2. На базата на теоретична концептуализация е очертан профила на ефективния училищен директор-лидер, като ключовите характеристики са операционализирани в комплексен авторски инструментариум, апробиран чрез проведеното количествено-качествено емпирично изследване.

3. Теоретичният и емпиричен анализ и изразените авторски тези са обосновани и основани на широк набор от актуални, значими и релевантни на проучваната проблематика научни публикации и нормативни документи. Цялото изложение е богато онагледено с обобщаващи таблици и фигури.

4. Очертаните и изследвани ключови характеристики на ефективния училищен ръководител имат потенциал за верификация чрез следващи изследвания, а формулираните препоръки за необходими промени в кипърската образователна система и практика, в подготовката и квалификацията на училищните директори в частност,

могат да бъдат успешно реализирани чрез адекватни управленски решения, политики и мерки на областно и национално ниво.

5. Публикации по темата на дисертационното изследване

Докторантката представя 3 научни публикации по темата на дисертационното изследване. Те адекватно представят отделните етапи и аспекти от труда ѝ.

6. Заключение

Представеният дисертационен труд е завършено и стойностно теоретико-емпирично изследване на темата за характеристиките на ефективния училищен директор-лидер, с безспорен приносен характер, особено за образователния контекст на Кипър. Авторската позиция на докторантката ясно се откроява, тя успешно отстоява тези, прави аргументирани обобщения и заключения, предлага обосновани препоръки за подобрения.

Отбелязаните достойнства и приноси на дисертационния труд ми дават основание убедено да предложа на членовете на уважаемото научно жури **да присъди на Христия Тукидиду научната и образователна степен „доктор“** по професионално направление 1.2. Педагогика (Образователен мениджмънт).

София
3.05.2017 г.

Автор на становището:
(Р. Симеонова)